

Sotsiaaltoetused

Toimetulekutoetus

Toimetulekutoetust on õigus taotleda üksi elaval isikul või perekonnal, kes on Eesti Vabariigi kodanikud või omavad kehtivat elamisluba ja kelle elukohana on Eesti rahvastikuregistris määratletud Meremäe vald.

Toimetulekutoetust on õigus saada üksi elaval isikul või perekonnal, kelle kuu netosissetulek pärast eluruumi alaliste kulude mahaarvamist kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud kulude piirmäärade ulatuses on alla kehtestatud toimetulekupiiri

Toimetulekupiir on 2016. aastal **130 eurot** üksi elavale isikule ja perekonna esimesele liikmele, samuti pere alaealistele lastele. Iga järgneva täisealise perekonnaliikme toimetulekupiir on **104 eurot** iga järgmise pereliikme kohta. **Alates 2015. aastast on pere alaealised lapsed võrdsustatud pere esimese liikmega ehk alaealise lapse toimetulekupiir on 100% senise 80% asemel.** Toimetulekupiiri kehtestamisel lähtutakse minimaalsetest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele ning muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduse rahuldamiseks.

Toimetulekutoetuse määramisel on olulised perekonnaliikmete arv, pere sissetulekud, eluasemekulutused ja eluaseme suurus ruutmeetrites. Konkreetse pere kohta käiva toetuse suuruse arvestamiseks tuleb vastavale kättejäävale summale liita pere eluasemekulud – kulutused küttele, veele, prügiveole, gaasile, elektrile jms. ning saadud summast lahutada pere sissetulekud – lastetoetus, vanemahüvitis, hooldajatoetus, töötutoetus, pension, palk, elatis, stipendiumid ning ka näiteks käsitöö või aiasaaduste müügist saadud tulu. Oluline on teada, et näiteks ka töövõimetuslehe alusel makstav hüvitis ja

tuludeklaratsiooniga tagastatav tulumaks kuuluvad perekonna sissetulekute hulka.

Toetuse suuruse arvutamise valem: $TT = (EK + TP) - S$

TT – toimetulekutoetuse vajadus taotlemise kuul

EK – jooksvad kuul tasumisele kuuluvad eluasemekulud

TP – kehtestatud toimetulekupiir

S – eelmise kuu sissetulekud

Vallavalitsusse võib tulla toetust taotlema **iga kuu enne 20. kuupäeva**. Seejuures juhin tähelepanu sellele, et toetust vormistatakse eelmise kuu seisuga, st. septembris taotlema tulles on arvestuse aluseks augusti kuu tulud ja kulud (arve, mis on saadud septembris eelmise kuu näitude alusel). Vallamajja tulles on vaja kaasa võtta sissetulekuid ja kulutusi tõendavad dokumendid; kohapeal tuleb kirjutada avaldus, kuhu pannakse kirja perekonnaliikmete nimed ja isikukoodid ning loetletakse tulud ja kulutused. Avaldusele antud allkirjaga kinnitab inimene avalduses esitatud andmete õigsust.

Esmakordsel taotlemisel läheb vaja eluruumi kasutamise alust tõendavat dokumenti: üürilepingut, tasuta kasutamise lepingut, ostu-müügi lepingut või muud omandiõigust tõendavat dokumenti. Juhul, kui vastaval paberil pole kirjas elamispinna ruutmeetrite arvu, läheb vaja eluruumi inventariseerimise plaani või muud dokumenti, kust pindala näha oleks. NB! Alates 2005. aastast peab esmakordselt toetust taotlev isik esitama oma pere kohta kirjaliku loetelu, kus on nimetatud kõik pereliikmetele kuuluvad kinnisasjad (maa) ja vallasasjadest eluruumid (maja, korter); sõidukid (auto, traktor, mootorratas jne.) ning väärtpaberid. Nõude mõte seisneb selles, et kui inimesel on piisavalt vahendeid enda elatamiseks, siis peaks ta neid kasutama (nt. üürima välja teise, enda poolt mittekasutatava korteri). Samas on riik nõus, et iga pere

olukord nii erinev, et omand iseenesest ei välista toetuse saamist (kui linnas on üksikul inimesel võimalik müüa maja ja elada korteris selle raha eest jõukalt aastaid, siis maal on oma maja/talu sageli ainuvõimalik või odavam elukoht). Otsustusõigus toetuse määramise üle on antud kohalikule omavalitusele, kui olukorra parimale tundjale.

Meremäe vallas määrab toetuse andmise või sellest keeldumise vallavalitsus. Ametniku või toetust taotleva isiku nõudmisel otsustab küsimuse vallavalitsuse poolt määratud komisjon. Viimase otsusega mittenoostumisel on taotlejal õigus pöörduda maavanema poole.

Vallavalitsus võib jätta toimetulekutoetuse määramata töövõimelisele 18-aastasele kuni vanaduspensioniealisele isikule, kes ei tööta ega õpi ja on rohkem kui ühel korral ilma mõjuva põhjuseta keeldunud pakutud sobivast tööst või osalemast tööturuteenuses või vallavalitsuse korraldatavas iseseisvale toimetulekule suunatud sotsiaalteenuses või õppeprotsessis; isikule, kellel endal või kelle eestkostetaval on õigus elatist saada, kuid kes keeldub elatise saamise kohta dokumenti esitamast või elatist sisse nõudmast; kui vallavalitsus leiab, et toimetulekutoetuse taotleja või tema perekonna kasutuses või omandis olevad vallas- ja kinnisasjad tagavad temale või perekonnale toimetulekuks piisavad elatusvahendid; kui toetuse taotleja või tema perekonnaliikmed kasutavad toetusena saadud summasid mitteotstarbeliselt (alkoholi tarvitamine vms).